

zaterdag 24 september 2011

HC

Paleisje voor De Stijl

Nieuwe permanente expositie in Den Haag

DEN HAAG • Wereldberoemd, maar tot nu nergens echt thuis. Dat gold tot vandaag voor De Stijl, de kunstbeweging rond Mondriaan en Van Doesburg. Maar nu is er een paleisje gebouwd voor deze Nederlandse kunst met mondiale allure.

HERMAN ROSENBERG

De Stijl is in Nederland wel vaak belicht met tentoonstellingen, maar nooit is er een permanente expositie ingericht. Alleen in het Gemeentemuseum waren altijd Mondriaans te zien, maar zonder De Stijl-context. Dat is nu radicaal veranderd. Een van de vleugels van het Haagse museum is permanent gewijd aan Mondriaan en De Stijl.

Eigenlijk is het meer een *experience* dan een gewone tentoonstelling. Kunstenaar Krijn de Koning en en architect Anne Holtrop vormden de museumzalen om tot een serie van kleinere ruimten, gelegen rond een kern die zelf een geometrisch kunstwerk is. De bezoeker betreedt een soort kunstpaleis en maakt daar kennis met de talloze facetten van De Stijl. De meubels van Rietveld en Stam, de architectuur van Oud en Duiker, de beeldende kunst van Van Doesburg en Van der Leck, de groene Bruynzeel-keuken van Piet Zwart.

Mondriaan is terecht enigszins apart gehouden, want van hem bezit

Conservator Hans Janssen bij stoelen van Rietveld. Op de achtergrond 'Compositie no. 7' van Bart van der Leck.

FOTO ROBERT VAN STUYVENBERG

het museum nu eenmaal de grootste collectie van de wereld. „Je kunt deze tentoonstelling op verschillende manieren bekijken,” vertelt conservator Hans Janssen. „Als je rechts aanhoudt, doe je vooral Mondriaan, die we op een traditionele manier laten zien, met een nadruk op de ontwikkeling van de landschappen naar de geometrische topstukken. Ga je links dan kom je in de wereld van De Stijl. Je kunt er hier en daar wat uitpikken, maar je

kunt er ook langer de tijd voor nemen en dan krijg je een compleet beeld van De Stijl.”

Tot die afdeling Stijl-voor-gevoerden behoort bijvoorbeeld de *Mechanisch dansende figuur*, een soort glas-in-lood-pop van Vilmos Huszár. Janssen maakte er een filmpje bij waarin hij zelf de pop bedient en zijn broer piano speelt. Zoals Huszár dat in 1923 deed met Nellie van Doesburg in het kader van de Dada-manifestaties van Theo van Does-

burg en Kurt Schwitters. Een goede illustratie van de wijze waarop De Stijl het leven trachtte te verbeteren door kunst, zijn de maquettes van de ateliers van Mondriaan. De ruimtes zijn licht en kleurrijk. 'Vreugde' was te bereiken, volgens Mondriaan, door evenwicht 'in maat en kleur, materie en ruimte. Zo zou zelfs een 'aardsch paradijs' bereikbaar zijn.

Mondriaan & De Stijl, permanent in Gemeentemuseum Den Haag, vandaag gratis te bezoeken.

